

Asia: VN/1872/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi automaatio- ja latauspistelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä annetun lain muuttamisesta.

Turun kaupungin Tilapalvelut kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Turun kaupungissa on parhaillaan käynnissä poikkeuksellisen laaja päiväkotij- ja kouluverkon uudistaminen, joten aikaisemman lain velvoittamat useiden kymmenien latauspaikkojen lisäksi vaatimuksiltaan tiukentuva lakiluonnos vaikuttaisi laajalti jo toteutettuihin ja toteutukseen menossa oleviin kohteisiin.

Turun kaupungin Tilapalveluiden näkökulmasta esitysluonnoksessa on kaikkein ongelmallisinta se, että luonnos velvoittaa julkisen sektorin olemassa olevan rakennuskannan esikaapelointiin myös ilman muuta korjaushanketta, mikä on kuntatalouden kannalta poikkeuksellisen raskas kiristys. Luonnoksen mukaan julkisen elimen omistamissa olemassa olevissa muissa kuin asuinrakennuksissa tulisi tehdä esikaapelointi vähintään 50 prosenttiin pysäköintipaikoista viimeistään 1.1.2033 mennessä, vaikka kyse ei olisi laajamittaisesta korjauksesta tai muusta rakentamishankkeesta.

Esityksessä on lisäksi kuntatalouden näkökulmasta riski siitä, että sähköautopaikkojen lisäämistä ohjataan liian laajasti, pakottavasti ja varsinkin kalliisti tilanteessa, jossa latausteknologia kehittyy nopeasti. Luonnoksen omassa vaikutusarvioissakin todetaan, että erityisesti muiden kuin asuinrakennusten kohdalla hitaiden peruslatauspisteiden kysyntä voi jäädä rajalliseksi, jos kiinteistöllä asiointi on tyypillisesti lyhytaikaista. Samoin luonnoksessa tunnistetaan, että tekniikan kehittymisen vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista sitoutua liiaksi nykyiseen latauspistetekniikkaan ja että muutama tehokas latauspiste voi olla parempi vaihtoehto kuin useat hitaat ja vähälle käytölle

jäävät peruslatauspisteet. Kaupalliset pikalaturit voivat heikentää hitaan asiointilataamisen kiinnostavuutta entisestään.

Tämä huoli korostuu erityisesti lyhytaikaisen asioinnin kohteissa. Luonnoksen mukaan uusissa ja laajamittaisesti korjattavissa muissa kuin asuinrakennuksissa, joilla on yli viisi pysäköintipaikkaa, vaadittaisiin vähintään yksi latauspiste jokaista viittä pysäköintipaikkaa kohden sekä lisäksi esikaapelointi 50 prosenttiin pysäköintipaikoista ja putkitus lopuille paikoille. Tällainen sääntely voi johtaa käytännössä kohtuuttomiin ja epätarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin esimerkiksi päiväkotien pihoissa, joissa autopaikat palvelevat pääosin lasten tuomista ja hakemista varten lyhytaikaisena saattoliikenteenä. Näissä kohteissa latauspaikka ei palvelisi ketään.

Kuntatalouden näkökulmasta ongelma ei rajoitu vain alkuinvestointiin. Jos käyttöä ei synny, kunnalle voi jäädä ylläpidettäväksi ja myöhemmin uusittavaksi tekniikkaa, joka ei tuota hyötyä. Tarpeettomaksi osoittautuva latauspiste on kuitenkin jo kalleimmillaan vaatinut sähköliittymän tai jopa tonttijohdon suurentamisen. Samalla niukat investointivarat sitoutuvat ratkaisuun, joka voi teknologian nopean kehityksen vuoksi vanhentua ennen kuin sille syntyy todellista tarvetta. Tällöin resurssit ovat pois muista, vaikuttavammista energiatehokkuus- ja palveluverkkoinvestoinneista. Myös luonnoksessa todetaan, että tarpeettomat latauspisteet vievät resursseja muista vastuullisuusinvestoinneista ilman vastaavia ympäristöhyötyjä.

Edellä esitetyillä perusteilla esitystä tulisi muuttaa siten, että olemassa olevan julkisen rakennuskannan esikaapelointivelvoitteen tiukasta takarajasta luovutaan silloin, kun rakennukseen ei kohdistu muuta merkittävää korjaus- tai muutostyötä, johon kyseinen lisätyö soveltuu.

Lisäksi, jollei latauspaikkamäärien kiristämisestä voi joustaa, latauspaikkavelvoitteisiin tulisi lisätä nykyistä selkeämmät tarkoituksenmukaisuus- ja käyttöperusteiset poikkeukset erityisesti lyhytaikaisen asiointipysäköinnin kohteisiin, joissa latausinfrastruktuuri ei tosiasiallisesti palvele käyttäjätarpeita.

Heimo Pirjo-Riitta
Turun kaupunki

Viander Tero
Turun kaupunki - Kaupunkirakentaminen ja tilat, Tilapalvelut

